

XXVII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Ha1 ,2-3; Ha2 ,2-4)

Lugemine prohvet Habakuki raamatust:

Kui kaua, Issand, pean ma hüüdma, ilma et sa kuuleksid? Karjuma appi vägivalda pärast, ilma et sa aitaksid. Miks sa lased mul tunda kurja väge ja vaatad pealt mu õnnetust? Hävitus ja vägivald on igalpool, kuhu silm ulatab nägema - tüli ja lahkmeel on kasvamas.

Ja Issand vastas mulle ja ütles: "Kirjuta üles see nägemus ja tähenda see tahvli peale, et seda võiks kergesti lugeda. Sest nägemus, mis sulle antakse, ootab oma aega, kuid liigub lõpu poole ega peta. Kui ta viibib, siis oota teda, sest ta tuleb kindlasti ega jää tulemata. Vaata, ülbet ja ülekohtutegijat ootab kadu, aga õige, kes on ustav, jääb elama".

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps95 ,1-2.6-7c.7d-9 R.7d.8a)

R: Kui te kuulete Issanda häält, ärge paadutage oma südant.

Tulgem, hõisakem Issanda ees,
rõkakem rõõmust oma päästekalju poole!

Tulgem Tema palge ette tänamisega,
laulgem Temale kiituselaule.

R:

Tulge, kummardagem ja põlvitagem,
heitkem silmili Issanda, oma Looja palge ette.
Sest Tema on meie Jumal ja meie tema karjamaa rahvas,
tema lambad, keda ta juhivad oma parema käega.

R:

Täna, kui te kuulete Tema häält, ärge paadutage oma südant
nii nagu Meribas, nagu Massa päeval kõrbes.
Seal teie esiisad kiusasid mind ja panid mind proovile,
kuigi nad said näha minu vägevaid tegusid.

R:

(Teine lugemine 2Ti1 ,6-8.13-14)

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast Timoteosele:

Ma tuletan sulle meelde, Timoteos, et sa õhutaksid lõkkele Jumala annid, mis on sinus minu käte pealepanemise kaudu. Jumal ei ole ju andnud meile arguse vaimu, vaid väe, armastuse ja mõõdukuse vaimu. Ära siis häbene meie Issandast ega minustki tunnistust andmast, kes ma olen vangis tema pärast, vaid näe koos minuga vaeva evangeeliumi heaks, siis annab Jumal sulle jõudu. Joonda usus Jeesusesse Kristusesse ja armastuses tema vastu nende tervete õpetuste järgi, mida sa minult oled kuulnud. Seda head, mis sinu kätte on usaldatud, säilita endas Püha Vaimu abil, kes meis elab.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi 1 Pe 1,25)

Halleluuja. Issanda Sõna püsib igavesti,
Jumala Sõna on evangeelium. Halleluuja.

(Evangeelium Lk17 ,5-10)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Kord ütlesid apostlid oma Issandale: "Kasvata meie usku". Aga Issand ütles: "Kui teie usk oleks nagu sinepiivake, võiksite te öelda sellele mooruspuule: "Juuri end välja ja istuta end merre," ning see kuulaks teie sõna. Aga kes teie seast, kelle ori on kündmas või karja hoidmas, ütleks temale kui ta töölt tuleb: "Istu kohe lauda!" Eks ütle ta pigem nõnda: "Tee mulle õhtusöök ja pane siis vöö vööle ja teeni mind. Alles siis, kui mina olen söönud ja joonud, võid sina einet võtta". Kas aga peremees oma orja selle eest tänab, et ta tegi kõik nii nagu oli kästud? Nii peate ka teie käituma: kui te kõik olete täide viinud, mis teile on kästud, siis ütelge: "Me oleme vääritud orjad, sest me oleme teinud ainult seda, mis on meie kohus".

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Aitäh, aitäh, aitääähh... Aitäh teile kõigile, kes te olete täna kirikusse tulnud. Aitäh organistile ja koorile, aitäh altariteenritele ja sakristaanile, aitäh kõigile, kes kiriku korda tegid ja ette valmistasid ning hiljem kohvi pakuvad... ja aitäh mulle endale ka, et ma nii tubli olen ja seisan siin täna teie ees - võibolla peaks siis veel seda kah lõpuks ütleva.

Me kõik peame end tublideks inimesteks, eks ole - ja võibolla oleme ka. Aga igatahes piiblis seisab kirjas nii: kui te kõik olete täide viinud, mis teile on kästud, siis öelge: "Me oleme vääritud orjad, sest me oleme teinud ainult seda, mis on meie kohus"...

Kui me vaatame seda maailma, kui palju on siin enesekiitust, edevust, ahnust ja rumalust, siis tahaks vahel uskuda, et inimene on pigem ahvist arenenud kui Jumala loodud. Siis oleks Jumala ees ehk natuke vähem häbi... Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

1986. aastast polnud Saksa Demokraatlikus Vabariigis enam võimalik jõule pühitseda. Joosep oli võetud rahvaarmeele, Maarja pidi tööl käima, karjased seisis rahuvalves ja kolm tarka olid põgenenud Lääne-Saksamaale...

Armsad õed ja vennad, lõppenud nädalal, 3. oktoobril, tähistasime Saksa ühtsuse päeva. Saksa

Demokraatliku Vabariigi lõpp kuulus nende sündmuste hulka, mis 23 aasta eest tähistasid idabloki ja Nõukogude Liidu kokkuvarisemist. Tegelikult tundub küll nii, nagu oleks 23 aasta asemel vähemalt kaks korda samapalju aega neist sündmustest möödunud, sest isegi nende aegade huumor ei tundunud enam naljakas, vaid pigem kurb. Omamoodi orjahuumor kuulus tollal ellujäämiskunsti juurde, selle abil julgustasid inimesed üksteist: no nii hullud need asjad ju ka ei ole.

Meile aga muutub üha võõramaks mõte sellest, kes on orjad ja kuidas oleks ise ori olla. Nii vabad kui praegu pole inimesed enne meid kunagi olnud. Rasked, mustad ja ebameeldivad tööd võetakse järjest masinate poolt üle, nii et tänapäeval, tolmuimejate, pesu- ja nõudepesumasinate, mikroahjude ning valmistoitude ajastul, saab ka see inimene iseendaga üksi hakkama, kellele on loodus "kaks vasakut kätt" andnud.

Seda kummalisemana tunduvad meile sõnad tänasest evangeeliumist: "Aga kes teie seast, kelle ori on kündmas või karja hoidmas..."

Kindlasti leiab ka tänapäeval inimesi, kes pole oma palgaga rahul, kuid tuleb siiski tunnistada, et meie ajastu vaesed on mõnetigi rikkamad kui möödunud aegade rikkad. Rikastel võisid minevikus küll suured maaomandused olla, nad võisid süüa kuldtaldrikutel kullast söögiriistadega, kuid ikkagi haisesid inimesed hobusesõnniku järele ja hobutõldades pidid nad reisima päevi ja nädalaid, et katta neid vahemaid, mida meie ajastul jäetakse seljataha mõne tunniga. Rikastel olid vanasti köögimasinate asemel koduabilised, aga nendega oli palju muret, nad olid vahel laisad, varastasid, ei teadnud midagi hügieenireeglitest, kuid teadsid seda rohkem üksikasju oma isandate privaatsfääri kohta ning levitasid sellest fantaasiaga segatud kuulujutte. Muide, ka tänapäeva superrikaste seas kasvab vajadus kammerteenrite järele - muidugi makstakse nüüd selle töö eest lausa kuninglikku palka.

Ajad muutuvad ja moraalsete väärtuste tuum jääb samaks, kuid viis neid väärtusi rakendada areneb edasi. Tänamine ja tunnustamine on juurdunud ajapikku lausa viisakusreeglitesse, kuid ikka ütlevad paljud nõustajad ja organisatsioonipsühholoogid, et tänapäeva perekondades ja töökohtadel on üheks suurimaks probleemiks tunnustuse puudus: abikaasad ei leia häid sõnu teineteisele, vanemad lastele, ülemused alluvatele, kliendid teenindajatele. Nüüd aga kuuleme sõnu Jeesuse enda suust: kui te kõik olete täide viinud, mis teile on kästus, siis ütelge: "Me oleme vääritud orjad, sest me oleme teinud ainult seda, mis on meie kohus". Nende sõnadega on iseennastki raske motiveerida, sest kes tahaks olla ja jäädagi orjaks ning mitte kunagi oma töö eest heakskiitu või tänu pälvida. Pealegi seab saatuse meie ette sageli nii rasked kohustused, et üle oma võimete tubli olemine võib lõppeda tervisehäirega.

Kuid teisalt on mõistetav seegi, mida Jeesus silmas peab. Tema sõnad on öeldud variseridele, kes ainult oma parteikaaslasi ligimesteks pidasid ja samastasid üksteiselt saadud tunnustuse Jumala heakskiiduga. Variserid olid jõukad ning teadsid väga hästi, kuidas nad oma sulastesse ja teenijatesse suhtusid - sellepärast annabki Jeesus neile empaatia õppetunni, et nad kujutaksid ette, mida peavad nende alluvad tundma ja kui harva saab kiitus neile osaks.

Need Jeesuse sõnad õpetavad meile, et viisakus ja heatahtlikkus ei tohi tõde meie silmade eest täielikult kinni katta. Vanemad ei tohi oma lapsi ainult kiita, vaid peavad seadma ka piirid ja määrama karistused, et lapsed õpiksid end pingutama ja ohtude eest kaitsma. Politseinik peab olema viisakas kurjategija vastu, kuid ta ei tohi vaadata läbi sõrmede tema kuritegudele. Head tuleb näha kõigis inimestes ja viisakas tuleb olla mitte ainult parteikaaslaste või usuvendade vastu, ning meelitusi ja

pugemisega karjääriredelil tõusmist ei pea keegi austusväärseks.

Kuid iga inimene ootab ka kohuse täitmise eest tunnustust. Sest kuidas suudaksime muidu olla tublid, usaldusväärsed ja heatujulised inimesed, kui meie tööd keegi ei märka. Seda enam, et meie elus on raskeid perioode, kui naeratus meie näol saab olla üksnes mask, mida me kangelaslikult kanname lihtsalt austusest teiste inimeste vastu.

Sellepärast, armsad õed ja vennad: aitäh, et te olete täna kirikusse tulnud, aitäh organistile ja koorile, sakristaanile, missateenritele ja kõigile neile, kes on meile võimaldanud puhta, kaunistatud ja köetud kiriku ning kuuma kohvi, aitäh neile, kes on aidanud kellelgi teisel kirikusse kohale jõuda. Ja kui ma veel kellegi tänamata unustasin, siis olgu ka tema südamest tänatud. Mis minusse endasse puutub, siis eks tahaksin minagi vahel teilt, armsad õed ja vennad, mõnd kinnitavat sõna kuulda, kuigi ma tean, et ka teie olete ainult inimesed nagu ma isegi, ja Jumal mõõdab meid kõiki kord oma mõõdupuuga.

Meie elu suurim tunnustus ja sügavaim igatsus on ju siiski see, et me Jumala ees võiksime püsima jääda. Ja kuigi elu jooksul saab meile üha selgemaks, kui vähe me suudame teha selle maailma väärtuste püsima jäämiseks, peab sellest igatsusest saama lootus, ja lootusest omakorda ajend teha jätkuvalt midagi head. Aamen.